

ورزش‌های زورخانه

زنگ گردشگری ورزشی را به صدا درمی‌آورد

شیمای جهان بخش / درحالی که این روزها تمام رشته‌های ورزشی دنیا سعی دارند «بازی جوانمردانه» را میان بازیکنان خود ترویج کنند و حتی برای آن جوایز و مشوق‌هایی هم در نظر می‌گیرند این شیوه از دیرباز مرام و فرهنگ اصلی ورزش‌های زورخانه‌ای و پهلوانی ما ایرانی‌ها بوده و نهادینه شده است. حالا هم چند سالی می‌شود که با تلاش‌های مسئولان فرهنگی کشور، ۱۷ شوال به مناسبت سالروز مبارزه جوانمردانه امام علی (ع) در جنگ خندق به نام «روز ملی فرهنگ پهلوانی و ورزش زورخانه‌ای» در تقویم کشور ثبت شده است. مسئولان فرهنگی تلاش داشته‌اند با این کار ضمن حفظ و ترویج فرهنگ ارزشمند پهلوانی و جوانمردی از میراث فرهنگی ناملموس کشورمان نیز دفاع کنند. با این وجود بسیاری از فعالان حوزه گردشگری معتقدند این رشته ورزشی قابلیت زیادی برای تبدیل شدن به یک صنعت توریسم و گردشگری را دارد و ما می‌توانیم این ورزش را به تمام دنیا معرفی کنیم.

استان‌های شاخص این رشته فراهم کنیم. این مربی باتجربه می‌افزاید: می‌دانیم که هیچ زمانی مرام پهلوانی از بین نمی‌رود اما بارها به مسئولان گفته‌ایم اگر می‌خواهید جوانان این راه را ادامه دهند باید تلاش کنند از طریق برگزاری مسابقات، جذب اسپانسر و... انگیزه بیشتری را برای آنان ایجاد کنند. مسئولان توجه کنند ورزش زورخانه‌ای تنها یک ورزش صرف نیست، بلکه تلفیقی از شعر، اسطوره و فرهنگ است.

تلفیق ورزش پهلوانی با حوزه گردشگری در اصفهان
«سید محسن عطایی»، فرزند مرشد سید کمال عطایی یکی از مرشدان برجسته و پیشکسوت اصفهان و کشور که از کودکی با گود زورخانه و ورزش پهلوانی

۱۴ گود زورخانه کردستان، ظرفیت پنهان جذب گردشگر

«رضا غلامی» یکی از مربیان و داوران با سابقه ورزش‌های پهلوانی و زورخانه‌ای استان کردستان با تأکید بر اینکه ورزش زورخانه‌ای ریشه در فرهنگ چند هزارساله ما دارد و هیچ زمانی کمرنگ نمی‌شود، به «ایران» می‌گوید: کردستان در تمام سال‌ها جزو ۵ استان شاخص این رشته در مسابقات بوده و همواره افتخارات زیادی برای کشور کسب کرده اما آن گونه که باید مورد حمایت قرار نگرفته است. در تمام این سال‌ها ورزشکاران از کمبود تجهیزات و زیرساخت رنج برده‌اند اما مرام پهلوانی این رشته سبب شده هیچ زمان گلیه‌ای نکنند.

در حال حاضر ۱۴ سالن گود زورخانه در همه شهرستان‌های استان به غیر از مریوان فعال است و همه روزه جوانان مشتاق به این رشته در سالن‌ها مشغول به ورزش هستند. در میان همه سالن‌ها «زورخانه پهلوان نادر» در محله «قطارچیان» سنندج حال و هوای دیگری دارد و هر ساله گردشگران زیادی برای آشنایی با ورزش‌های زورخانه به بازدید این گود می‌آیند.

این ورزشکار باستانی کار می‌افزاید: ورزش‌های زورخانه‌ای در میان تمام رشته‌های ورزشی همواره مظلوم بوده و هیچ زمانی بودجه‌های کلان سایر رشته‌ها، نصیب آنها نشده است. ما چندین بار به مسئولان پیشنهاد داده‌ایم با استفاده از توسعه این ورزش در حوزه گردشگری برای ورزشکاران و توسعه این رشته کسب درآمد کنند، اما هیچ ارگانی در این زمینه سرمایه‌گذاری نکرده است. حتی شورای فرهنگ عمومی کشور هم آیین‌نامه «ترویج فرهنگ پهلوانی و ورزش زورخانه‌ای» را مصوب و ابلاغ کرده و در آن وزارت ورزش و جوانان و سایر دستگاه‌های مرتبط را موظف کرده تا برای ترویج فرهنگ پهلوانی و گسترش ورزش زورخانه‌ای همکاری لازم را داشته باشد. اما تاکنون ما اراده‌ای برای انجام این کار در هیچ کدام از سازمان‌ها ندیده‌ایم.

با اجرای طرح‌های مناسب در ورزش‌های زورخانه‌ای می‌توانیم جذب توریسم کنیم

وی ظرفیت‌های این ورزش را در توسعه حوزه گردشگری بسیار زیاد عنوان می‌کند و می‌گوید: این فرهنگ به ما ارث رسیده و ما می‌توانیم با برگزاری مسابقات ورزش‌های پهلوانی در مراسم‌های خاص، این ورزش باستانی ایران را به تمام گردشگران بخصوص گردشگران خارجی معرفی کرده و زمینه توسعه توریسم ورزشی را برای

تلفیق ورزش زورخانه‌ای با توریسم ورزشی

«احمد آخوندی»، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی یزد با تأکید بر اینکه ورزش زورخانه‌ای و پهلوانی قابلیت بسیار زیادی برای توسعه در عرصه گردشگری دارد به «ایران» می‌گوید: این ورزش ریشه در تاریخ ما داشته و در تمام استان‌ها جایگاه ویژه‌ای دارد. به همین دلیل سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی تلاش دارد با حمایت از این رشته و تلفیق آن با حوزه گردشگری، بحث توریسم ورزشی را گسترش دهد.

آخوندی با اشاره به وجود پهلوانانی برجسته در تاریخ یزد، تصریح می‌کند: در سال‌های اخیر گرایش خانواده‌ها و جوانان به این رشته افزایش چشمگیری داشته است. از سوی دیگر در بازدیدهایی که گردشگران از این مراسم معنوی و باستانی داشته‌اند بازخوردهای بسیار مثبتی داشته‌ایم. به همین دلیل توسعه صنعت گردشگری ورزشی مربوط به این رشته را در رأس برنامه‌ها قرار داده‌ایم. همچنین با هماهنگی که با اداره اوقاف استان داشته‌ایم تمام مسابقات این رشته را در مکان‌های موقوفه و تاریخی برگزار کرده‌ایم. تمام طرح‌هایی را هم که برای ایجاد گود زورخانه در مکان‌های تاریخی به میراث فرهنگی ارائه شده، در اسرع وقت رسیدگی کرده‌ایم. از سوی دیگر با هماهنگی‌های صورت گرفته، یک تیم پهلوانی هم مستقر کرده‌ایم تا در مراسم‌های ملی و مذهبی که در استان بخصوص در مسیرهای گردشگری برگزار می‌شود، برای گردشگران اجرا داشته باشند.

معرفی ورزش‌های زورخانه‌ای تنوع جالبی را در حوزه گردشگری ایجاد می‌کند

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی یزد همکاری تمام دستگاه‌ها برای ادامه این مسیر را ضروری می‌داند و می‌افزاید: با صحبت‌هایی که با مسئولان کشوری داشته‌ایم، ساخت یک برنامه تلویزیونی به نام «رخصت» با موضوع ورزش زورخانه و پهلوانی با همکاری سازمان صدا و سیما در استان کلید خورده که بزودی این برنامه در ۳۰ قسمت روی آنتن خواهد رفت.

ما همواره در تلاشیم با ایجاد تنوع در حوزه‌های گردشگری این حوزه درآمدزا را توسعه دهیم. باید کاری کنیم گردشگرانی که برای بازدید به کشورمان می‌آیند هربار تجربه جدیدی را داشته باشند. در این زمینه معرفی و بازدید از ورزش‌های زورخانه‌ای و زورخانه‌های قدیمی می‌تواند تنوع جالبی را در حوزه گردشگری ایجاد کند.

آشنا بوده در این باره به «ایران» می‌گوید: اصفهان از فعال‌ترین استان‌ها در ورزش زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی است. ۱۸۰ زورخانه فعال در این استان وجود دارد که از این لحاظ رتبه اول کشور را دارد. درحال حاضر ما تلاش کرده‌ایم این ورزش را از سطوح پایه در استان ترویج دهیم. تاکنون ورزش زورخانه‌ای در رده نونهالان بسیار مورد حمایت قرار گرفته و هر ساله بیشترین مدال مسابقات این رشته مربوط به استان اصفهان بوده است. البته با وجود تمام این اقدامات باید بگوییم که تا در جایی بودجه‌ای نباشد، کاری انجام نمی‌شود.

وی این رشته را ورزش فرهنگی- مذهبی کشور معرفی و تصریح می‌کند: برخی از مسئولان ورزش‌های زورخانه‌ای را به‌عنوان رشته ورزشی نمی‌شناسند و زمانی بودجه مناسبی را هم برای آن در نظر نگرفته‌اند. برای همین هم دست ما برای توسعه این رشته در حوزه‌های درآمدزا از جمله گردشگری بسته است.

احیای آیین‌ها که تنها با برنامه‌ریزی انجام می‌شود

برخی از مسئولان باور ندارند با کارهای کوچک می‌توانند اتفاقات بزرگی را در این رشته رقم بزنند. مثلاً چندی پیش در برنامه عصر جدید گروهی از ورزشکاران این رشته حضور پیدا کردند و همین حضور آنها در یک برنامه پرطرفدار تلویزیونی سبب شد در ماه‌های بعد خانواده‌های زیادی فرزندان‌شان را راهی زورخانه کنند. این مربی با سابقه می‌گوید: مسئولان براجتی می‌توانند با تلفیق این رشته ورزشی با حوزه گردشگری علاوه بر معرفی این فرهنگ به نام ایران در کل دنیا جذب گردشگر و ارزآوری هم داشته باشند. برای تلفیق این رشته با گردشگری باید سازمان‌ها یک برنامه جامع داشته باشند. در ادوار گذشته و ایام قبل از کرونا که حضور گردشگران خارجی در استان بیشتر بود بازدید از زورخانه جزو برنامه‌های تور لیدرها قرار داشت اما چند سالی می‌شود با کاهش تعداد گردشگران این بازدیدها هم کمتر شده است.

زورخانه‌های اصفهان آماده حضور علاقه‌مندان

عطایی با تأکید بر اینکه همه زورخانه‌های استان آمادگی کامل برای حضور خانواده‌ها و گردشگران را دارند، می‌گوید: معتقدم ورزش و فرهنگ پهلوانی اگر به‌صورت خانوادگی باشد تأثیر و جذب بیشتری هم خواهد داشت. از مسئولان فدراسیون ورزش زورخانه‌ای و سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی تقاضا دارم با همکاری آژانس‌های گردشگری و مردم به معرفی این فرهنگ کشورمان به کل جهان یاری رساند.

۱۴

در حال حاضر ۱۴ سالن گود زورخانه در همه شهرستان‌های استان کردستان به غیر از مریوان فعال است و همه روزه جوانان مشتاق به این رشته در سالن‌ها مشغول به ورزش هستند.

برخی از مسئولان ورزش‌های زورخانه‌ای را به‌عنوان رشته ورزشی نمی‌شناسند و زمانی بودجه مناسبی را هم برای آن در نظر نگرفته‌اند. برای همین هم دست ما برای توسعه این رشته در حوزه‌های درآمدزا از جمله گردشگری بسته است.